โรคหลอดเลือดสมอง
(โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต)

ผลิตโดย...กลุ่มงานสุขศึกษา โรงพยาบาลยะลา

โรคหลอดเลือดสมอง Stroke

โรคหลอดเลือดสมอง หรือ โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต เป็นโรคที่พบบ่อย เป็นอันดับสามรองจากโรคหัวใจและโรคมะเร็ง พบได้บ่อยโดยเฉพาะในผู้สูงอายุ และผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยง เมื่อเกิดโรคแล้วจะก่อให้เกิดอาการต่าง ๆ ทางระบบประสาท ผู้ป่วยมักมีอาการทันทีทันใด แต่จะใช้เวลาในการฟื้นตัวค่อนข้างนาน ถ้าได้รับการดูแลรักษาที่ถูกต้องและรวดเร็วตั้งแต่แรกนั้น จะสามารถลดอัตราการตายและพิการลงได้มากหรือสามารถกลับมาใช้ชีวิตแบบคนปกติ ได้

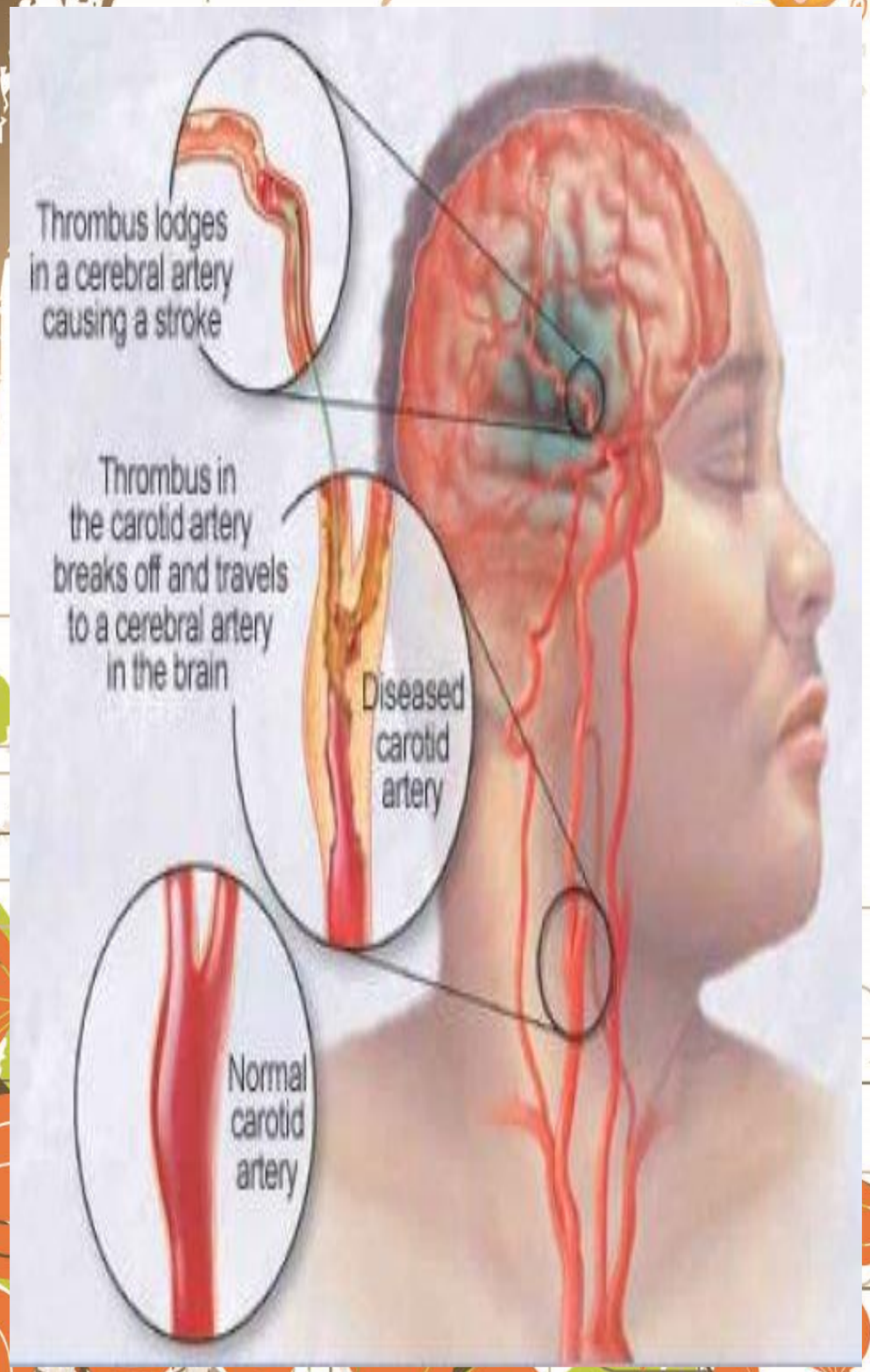

สาเหตุ....

โรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน ส่วนใหญ่เกิดจากภาวะความดันโลหิตสูงส่วนน้อยอาจเกิดจากหลอดเลือดสมอง แตก ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1. **หลอดเลือดแตกในเนื้อสมอง** ผู้ป่วยมักเกิดอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน ถ้ามีเลือดออกมาเป็นจำนวนมากหรือเลือดออกในก้านสมอง ผู้ป่วยอาจหมดสติหรือเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว

2. **หลอดเลือดแตกในชั้นเยื่อหุ้มสมอง** ผู้ป่วยจะมีอาการปวดศีรษะรุนแรงมากอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน บางคนอาจหมดสติหรือเสียชีวิตได้ตั้งแต่ระยะแรก จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วน

อาการ...

- ชาหรืออ่อนแรงของแขนหรือขาครึ่งซีก
- สับสน พูดไม่ออกหรือไม่เข้าใจคำพูด
- มองเห็นไม่ชัดเจน งุนงง เวียนศีรษะ
- ซึมลง ลิ้นแข็ง พูดไม่ชัด
- เดินเซ ทรงตัวไม่อยู่ อ่อนแรง
- บางคนอาจหมดสติทันที

ปัจจัยเสี่ยง...

1. ความดันโลหิตสูง
2. เบาหวาน
3. ความอ้วน
4. ไขมันในเลือดสูง
5. การสูบบุหรี่และดื่มสุรา
6. ความเข้มข้นของเลือดสูงกว่าปกติ
7. โรคหัวใจ
8. ยาต่างๆ เช่น ยาคุมกำเนิด
9. อายุที่มากขึ้น
10. ความเครียด

การป้องกัน...

1. ตรวจสุขภาพ วัดความดันโลหิต ตรวจเลือดเป็นประจำทุกปี
2. ควบคุมน้ำหนักไม่ให้อ้วน งดอาหาร หวาน มัน เค็มจัด
3. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
4. งดการสูบบุหรี่ การดื่มสุรา
5. ผ่อนคลายความเครียด

การรักษา... ในปัจจุบันทำได้โดยการให้ยาหรือการผ่าตัด สิ่งที่สำคัญคือ ผู้ป่วยจะต้องรีบไปพบแพทย์โดยด่วนที่สุดหลังจากเกิดอาการ เพราะถ้ามาพบแพทย์เร็วภายใน 3-6 ชั่วโมง ก็จะมีโอกาสที่ได้รับการรักษาที่ได้ผลดี เนื่องจากในช่วง 3-7 วันแรกของการเจ็บป่วยเป็นระยะวิกฤติที่อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาในโรงพยาบาลหรืออยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด